

Wyrok z dnia 19 grudnia 2000 r.

II UKN 157/00

Przed wejściem w życie ustawy z dnia z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. Nr 60, poz. 636 ze zm.) istniała możliwość przedłużenia okresu zasiłkowego osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli były rokowania wyleczenia choroby, która powstała w czasie wykonywania zatrudnienia i istniały prognozy odzyskania zdolności do pracy wykonywanej przed zachorowaniem (art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 143 ze zm.).

Przewodniczący SSN Krystyna Bednarczyk (sprawozdawca), Sędziowie SN: Beata Gudowska, Maria Tyszel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2000 r. sprawy z wniosku Kazimierza K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w B. o wypłatę przedłużonego zasiłku chorobowego, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku dnia 22 grudnia 1999 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e

Decyzją z dnia 15 grudnia 1998 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w B. odmówił przyznania wnioskodawcy Kazimierzowi K. zasiłku chorobowego od dnia 21 listopada 1998 r. wobec wyczerpania sześciomiesięcznego okresu zasiłkowego.

W odwołaniu od tej decyzji wnioskodawca wniósł o przyznanie mu zasiłku chorobowego za okres od 21 listopada 1998 r. do 19 lutego 1999 r.

Wyrokiem z dnia 7 października 1999 r. [...] Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku oddalił odwołanie. Sąd ustalił, że wnioskodawca

korzystał ze zwolnienia lekarskiego od 25 maja 1998 r. Okres zasiłkowy wynoszący 180 dni upłynął 20 listopada 1998 r. Biegli lekarze okulista, neurolog, kardiolog i chirurg stwierdzili, że po 20 listopada 1998 r. wnioskodawca był nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie i rehabilitacja nie rokowały odzyskania zdolności do pracy. Podzielając opinię biegłych Sąd uznał, że nie ma podstaw do przedłużenia okresu wypłaty zasiłku chorobowego w oparciu o przepis art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 143 ze zm.).

Apelacja wnioskodawcy od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku z dnia 22 grudnia 1999 r. [...]. Sąd Apelacyjny uznał za prawidłowe ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i podzielił jego ocenę prawną.

Wyrok ten zaskarżył kasacją wnioskodawca i wskazując jako jej podstawy naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz naruszenie przepisów postępowania - art. 378 § 1 i 2 KPC i 477¹⁰ § 2 KPC - wniósł uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu kasacji wnioskodawca podniósł, że użyte w przepisie art. 10 powołanej ustawy określenie „rokuje odzyskanie zdolności do pracy” Sądy utożsamiają, z odzyskaniem zdrowia w stopniu eliminującym inwalidztwo występujące przed pierwszym dniem choroby”. Taka interpretacja przepisu do stanu faktycznego powstałego przed wejściem w życie ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. Nr 60, poz. 636) jest niedopuszczalna, gdyż dopiero w tej ustawie w art. 10 ust. 3 znalazło się postanowienie, że okres zasiłkowy nie ulega przedłużeniu osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy. Przed tą zmianą pracujący inwalidzi mieli prawo do przedłużenia okresu zasiłkowego.

Naruszenie przepisów postępowania polega na dokonaniu ustaleń na podstawie opinii biegłych lekarzy nie mających uprawnień ani wiedzy do orzekania o odzyskaniu zdolności do pracy. Wnioskodawca zgłaszał wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego specjalisty z zakresu medycyny pracy, do którego Sąd Apelacyjny się nie ustosunkował. Nie ustosunkował się także do złożonych przez wnioskodawcę zaświadczeń lekarskich o odzyskaniu zdolności do pracy w warunkach specjalnych

na stanowisku radcy prawnego. Gdyby Sąd Apelacyjny rozpoznał te zarzuty, obowiązany byłby do uchylenia na podstawie art. 378 § 2 KPC wyroku Sądu pierwszej instancji, gdyż Sąd ten nie rozpoznał istoty sprawy.

Ponadto Sąd Apelacyjny pominął roszczenie wnioskodawcy, które przysługuje mu na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej innymi chorobami, które wystąpiły w ciągu jednego miesiąca po ustaniu zatrudnienia. Sąd Apelacyjny powinien przekazać to żądanie organowi rentowemu do rozpoznania w oparciu o przepis art. 477¹⁰ KPC.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 393¹¹ KPC Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach kasacji, a granice te wyznaczone są wskazanymi w kasacji podstawami. Jeżeli jako podstawę kasacji wskazano naruszenie przepisów postępowania przedmiotem kontroli kasacyjnej jest zbadanie czy zastosowana przez sąd drugiej instancji procedura była zgodna z powołanymi w kasacji przepisami. Nie podlega kontroli kasacyjnej ewentualne naruszenie innych przepisów postępowania niż wskazane przy określeniu podstaw kasacji.

Zarzut naruszenia przez Sąd drugiej instancji przepisu art. 378 § 2 KPC mógłby stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacji w sytuacji, gdyby Sąd ten nie uchylił wyroku wydanego w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub wyroku nie zawierającego orzeczenia co do istoty sprawy. Postępowanie przed Sądem pierwszej instancji nie było dotknięte nieważnością, a wyrok tego Sądu oddalający odwołanie od decyzji organu rentowego zawiera orzeczenie co do istoty sprawy. Nie było zatem podstaw do uchylenia z urzędu zaskarżonego apelacją wyroku i przepis art. 378 § 2 KPC nie mógł mieć w postępowaniu apelacyjnym zastosowania.

Podniesiona w uzasadnieniu kasacji okoliczność, że Sąd Apelacyjny bezpodstawnie uznał za prawidłowe ustalenia Sądu pierwszej instancji mimo braków w postępowaniu dowodowym nie uzasadnia zarzutu naruszenia przepisu art. 378 § 2 KPC. Ponieważ nie podniesiono zarzutu naruszenia przepisów regulujących postępowanie dowodowe w postępowaniu apelacyjnym i określających zasady oceny dowodów, ustalenia faktyczne nie mogą zostać poddane kontroli kasacyjnej. Zarzuty podniesione w uzasadnieniu kasacji wykraczają bowiem poza jej podstawy.

Nie jest również usprawiedliwioną podstawą kasacji zarzut naruszenia przepi-

su art. 477¹⁰ § 2 KPC. Przepis ten stanowi, że jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nie rozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu. Zgłoszenie nowego żądania w toku postępowania sądowego toczącego się na skutek odwołania od decyzji organu rentowego nie wstrzymuje tego postępowania. Omawiany przepis jest przeszkodą do merytorycznego rozpoznania nowego żądania natomiast sąd musi orzec o żądaniu będącym przedmiotem zaskarżonej decyzji organu rentowego w sytuacji, gdy wnioskodawca zgłaszając nowe żądanie nie cofnął odwołania. Nie wnioskując w kwestię czy nowe żądanie zostało w tej sprawie przez wnioskodawcę zgłoszone i czy istniały podstawy do zastosowania powołanego przepisu, należy stwierdzić, że ewentualne uchybienia w tym zakresie nie mają żadnego wpływu na rozstrzygnięcie w sprawie toczącej się na skutek odwołania od decyzji z dnia 15 grudnia 1998 r. Rozstrzygnięcie to nie pozostaje bowiem w związku z nowym żądaniem.

Decyzja z dnia 15 grudnia 1998 r. dotyczyła żądania przedłużenia okresu wypłacania zasiłku chorobowego. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania choroby nie dłużej jednak niż sześć miesięcy. Przedłużenie tego okresu może nastąpić tylko w warunkach określonych w art. 10, który stanowi, że jeżeli po upływie okresu zasiłkowego pracownik jest nadal niezdolny do pracy z powodu choroby, a dalsze leczenie lub rehabilitacja rokuje odzyskanie zdolności do pracy, wypłata zasiłku ulega przedłużeniu - nie dłużej jednak niż na okres dalszych trzech miesięcy.

Nie jest uzasadniony podniesiony w kasacji zarzut błędnej wykładni tego przepisu. Sąd Apelacyjny podzielając pogląd Sądu pierwszej instancji uznał, że w przypadku wnioskodawcy nie zostały spełnione warunki określone w tym przepisie. Podstawą nieuwzględnienia żądania nie było ustalenie, że wnioskodawca mając ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy jest już z tego powodu niezdolny do pracy. Omawiany przepis nie zawiera wprowadzonego w ustawie dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa zastrzeżenia, że okres zasiłkowy nie ulega przedłużeniu osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy. Według stanu prawnego obowiązującego w dacie zgłoszenia żądania istniała możliwość przedłużenia okresu zasiłkowego osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli były rokowania wyleczenia choroby, która powstała w czasie wykonywania zatrudnienia i

tym samym istniały prognozy odzyskania zdolności do pracy wykonywanej przed zachorowaniem. Ustalenie, że stan zdrowia wnioskodawcy nie rokował odzyskania zdolności do wykonywania dotychczasowej pracy, zostało dokonane na podstawie opinii biegłych lekarzy, a w szczególności specjalisty z zakresu chorób oczu. Z opinii tej wynika, że wnioskodawca jest leczony od 1996 r. z powodu guza błony naczyniowej oka lewego. W 1998 r. nastąpiło odnowienie procesu chorobowego. Mimo zastosowanego leczenia pogorszenie ostrości wzroku oka lewego do 0,3 nie uległo poprawie i może nastąpić dalsze pogorszenie. Rokowania co do odzyskania zdolności do pracy w wyniku dalszego leczenia po upływie sześciomiesięcznego okresu zasiłkowego mogą być stwierdzone tylko na podstawie wiedzy medycznej, zatem jeżeli z opinii biegłych lekarzy wynika, że nie ma takich rokowań, nie ma podstaw do przedłużenia okresu wypłaty zasiłku chorobowego.

Kasacja okazała się pozbawiona usprawiedliwionych podstaw i z tych przyczyn Sąd Najwyższy w oparciu o przepis art. 393¹² KPC ją oddalił.

=====